

januari 2023

Een moment van terugblikken en vooruitkijken

Via het 'convenant Lerarentekort PO' zijn overheid, opleiders en po-schoolbesturen in Utrecht aan elkaar verbonden om samen het lerarentekort het hoofd te bieden. De looptijd van de afspraken? Vier jaar.

Hierbij werd gekozen voor een aanpak met 13 maatregelen om het lerarentekort een halt toe te roepen en om op de langere termijn bij te dragen aan de onderwijskwaliteit van het primair onderwijs in de stad. De maatregelen zijn uiteindelijk geclusterd ondergebracht bij vier werkpakketten; werkpakket 1: zij-instroom, werkpakket 2: opleiden en begeleiden in de school, werkpakket 3: anders leren en organiseren en werkpakket 4: Utrecht Leert Academie. Deze nieuwsupdate geeft een overzicht van waar we nu staan en wat er de komende periode in de planning zit. Op hoofdlijnen en per werkpakket.

→ Algemeen

Landelijke meting tekorten PO

Het personeelstekort in het primair onderwijs in de steden Amsterdam, Den Haag, Utrecht en Almere is afgelopen jaar verder toegenomen. In Rotterdam is voor het eerst sprake van een daling. In de stad Utrecht is het tekort aan leraren in het primair onderwijs gestegen van 7,3% in 2021 naar 10% in 2022. Het tekort in Utrecht is net als voorgaande jaren lager dan in dan de andere vier steden. Van deze 10% is twee-derde een verborgen tekort, dat wil zeggen dat scholen (nood) oplossingen kiezen om de continuïteit van het onderwijs te borgen zonder dat er een vacature wordt opengesteld. Voorbeelden hiervan zijn het samenvoegen van klassen en de inzet van onderwijsassistenten.

Urgentie

De urgentie binnen Utrecht wordt hoger. De formaties op scholen zijn steeds lastiger in te vullen. Met name in het SBO en SO nemen de tekorten hard toe. In samenwerking met alle besturen en scholen, opleidingen, gemeente, inspectie en OCW zal Utrecht Leert insteken op een gezamenlijke aanpak om de tekorten

aan te pakken, uitgaande van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het onderwijs aan alle kinderen. Samen denken we na hoe we omgaan met tekorten, waarbij de kwaliteit van onderwijs voorop staat.

Denken in mogelijkheden

Vanwege de toenemende tekorten wordt een verkenning gedaan naar inzet van anders bevoegden op een vijfde schooldag. Er zijn vele partijen binnen Utrecht die allen een steentje willen bijdragen aan het onderwijs aansluitend op het curriculum. Inzet van deze professionals wordt gezien als verrijking aan het onderwijs. Graag verbinden we deze professionals en maken we samenwerking mogelijk. Ook zien we dat het ondersteunend personeel steeds belangrijker wordt. Utrecht Leert werkt samen met de mbo's om de opleiding zo in te richten dat deze aansluit op de medewerker van de toekomst.

Utrecht Leert ziet ook kansen in samenwerking met de kinderopvang, immers onderwijs en de kinderopvang hebben beiden grote uitdagingen op het gebied van personeelsvoorziening. Er is zowel

een tekort aan pedagogisch medewerkers als ook aan onderwijsondersteunend personeel. De sectoren zijn in veel opzichten concurrerend aan elkaar, daar waar het gaat om de arbeidsmarkt. Het aanbieden van een gecombineerde rol geeft mogelijkheden binnen het onderwijs om "anders organiseren" vorm te geven, biedt beide sectoren actieve leerplekken aan door het delen van kennis en kunde, geeft denkruimte omdat er mensen voor handen zijn en biedt unieke kansen in samenwerking.

Er is een ontwerpteam ingericht dat onderzoekt of de opleiding pedagogisch verbinder kan worden opgestart, waarbij de studenten zowel inzetbaar zijn voor onderwijs en opvang.

In tijden van arbeidskrapte, ontstaat juist ruimte voor creatieve en innovatieve ideeën en wordt samenwerking gezocht tussen verschillende partijen. Deze ontwikkelingen kunnen een verrijking voor het onderwijs zijn. Belangrijk is dat we de kwaliteit van onderwijs vooropstellen en de rust en regelmaat voor de kinderen zoveel mogelijk behouden blijft.

Werkpakket 1:

Zij-instroom

Projectleider:

Mariska Gerritsen (KSU)

Projectleden:

Anke van Riel (Marnix Academie), Annefieke Prins (PCOU), Arien Hartog (SPO), Bart Scheffers (Wijsl) en Jessie de Groot (HU Pabo)

- Er zijn sinds 1 augustus 2022 al 46 nieuwe zij-instromers gestart, waarvan 22 zij-instromers in beroep, 21 zij-instromers versneld voor de klas / gulden middenweg en drie leraarondersteuners in het voortraject.
- In november zijn vijf deelnemers gestart aan een nieuw traject 'oriëntatie en vliegende start', dit voortraject is bedoeld voor potentiële zij-instromers die al in contact zijn met een schoolbestuur in de stad Utrecht en een benoeming hebben als leraarondersteuner met uitzicht op een plek als zij-instromer. Waarom? Om een zachtere landing, de juiste route en een vliegende start te faciliteren. In het voorjaar gaat een nieuw traject van start, de bijeenkomsten voor deelnemers staan gepland op **12 april, 19 april, 9 mei en 24 mei**. [Klik hier](#) voor meer informatie.
- Dit schooljaar werd een training georganiseerd voor schoolleiders die zij-instromers begeleiden, aan deze training namen

14 schoolleiders van verschillende besturen deel.

In november en januari vonden de eerste webevents van Utrecht Leert plaats. De webevents zijn bedoeld voor mensen die een overstap naar het Utrechtse onderwijs via een zij-instroomtraject overwegen. De eerste zij-instromers hebben zich na het laatste webevent al gemeld bij de besturen!

Er is kritisch gekeken naar de informatievoorziening voor potentiële zij-instromers, er was vooral behoefte aan heldere routes. Er is daarom gekozen voor een routekaart waarbij kandidaten per bestuur kunnen bekijken of er ruimte is voor zij-instromers en wat zij kunnen doen om te solliciteren. Deze routekaart werkt goed en heeft beantwoording van informatieaanvragen die binnenkomen via e-mail of de website vereenvoudigd.

Werkpakket 2:

Opleiden en begeleiden in de school

Projectleider (waarnemend):

Thea Streng (SPO Utrecht)

Projectleden:

Gitte Gijsbers (SPO Utrecht), Inge Rutten (Wijsl), Leonie de Heer (PCOU), Mandy Blom (KSU)

- Het project 'Tijd voor Kwaliteit' is in 2022 van start gegaan. Utrecht Leert kiest hiermee voor een project dat scholen helpt om binnen de eigen omgeving, met eigen expertise meer ruimte te creëren voor intensiveren van begeleiding van leerkrachten. In totaal hebben 73 scholen zich aangemeld. [Klik hier](#) voor meer informatie.
- Bij Kanaal30 in Utrecht kwamen op 28 november maar liefst zeventig schoolleiders van vijftienveertig verschillende scholen uit het Utrechtse primair onderwijs samen voor een inspiratiesessie van Utrecht Leert. Het was een groot succes! [Sfeer proeven?](#)
- Tijdens de inspiratiesessie zijn ondersteuningsmogelijkheden benoemd voor deelnemers aan Tijd voor Kwaliteit; de training 'coach voor starters' en 'co-teaching'. Via een evaluatie

zal worden gepeild waar de behoefte ligt zodat Utrecht Leert kan zorgen voor een zinvol vervolg op de inspiratiesessie.

Op vijf scholen is dit jaar een pilot gestart: 'de onderwijsassistent van de toekomst'. Samen met de opleidingscholen ROC en MBO wordt in deze pilot gewerkt aan een betere aansluiting tussen de opleiding van onderwijsassistenten en de praktijk. Op 20 maart staat er een inspiratiesessie gepland voor schoolleiders en directeuren. Het doel? Meer scholen inspireren om onderwijsassistenten in te zetten en zorgen dat iedereen weet wat de onderwijsassistent van vandaag en morgen allemaal voor een school kan betekenen. Meer weten over deze inspiratiesessie? [Klik hier](#) voor meer informatie.

Werkpakket 3:

Anders leren en organiseren

Projectleider:

Thea Streng

Projectleden:

Dave van der Geer (Wijsl), Els Haak (SPO Utrecht), Shirley Verloop (PCOU), Marko Röttger (Monton), Marion Wiendels (Sozko), Ronald Roovers (KSU)

- In november is 'Heel Holland Leert' van start gegaan. Het programma biedt een unieke kans om, specifiek vanuit de eigen schoolsituatie, een plan van aanpak te ontwikkelen om anders te gaan organiseren. Het programma start, na een nul-meting van de eigen school, met een 'driedaagse' gevolgd door drie losse dagen over een looptijd van ongeveer 6 maanden. Op 7, 8, 9 februari gaat een nieuwe groep schoolteams aan de slag, deze groep zit vol! Om meer scholen de kans te bieden mee te doen, staan er twee nieuwe tranches gepland. Er is nog ruimte voor schoolteams op de studiedriedaagse van 23, 24, 25 mei en van 26, 27, 28 september. [Klik hier](#) voor meer informatie en aanmelden.
- Er staan dit jaar nog drie **open-andere-deuren-dagen** gepland. Deze vinden plaats op 1 februari, 13 maart en 11 april. Ook jouw school kan deuren openen voor andere scholen! Meer weten? [Mail](mailto:thea@utrechtleert.nl): thea@utrechtleert.nl

Het succesvolle project 'Onderwijs-ambassadeurs' waarbij scholen gekoppeld worden aan onderwijsambassadeurs is sinds de start van dit schooljaar voor alle scholen die aangesloten zijn bij Utrecht Leert toegankelijk. Inmiddels zijn al 12 onderwijsambassadeurs van start gegaan op 8 verschillende scholen. [Klik hier](#) voor meer informatie of bekijk de folder 'UL-Onderwijsambassadeurs'. Op 30 maart staat er een webinar gepland voor iedereen die meer wil weten over het project en de mogelijkheden. [Klik hier](#) meer informatie en aanmelden.

Utrecht Leert gaat scholen financieel ondersteunen bij het anders organiseren. Bijvoorbeeld door de plannen die uit Heel Holland Leert voortkomen deels te bekostigen of door de inzet van 'anders-bevoegden' mogelijk te maken. Houd de berichten op onze [website](#) én op [LinkedIn](#) in de gaten voor het laatste nieuws!

Werkpakket 4:

Utrecht Leert Academie

Projectleider:

Janneke Koppelmans (PCOU)

Projectleden:

Eva van de Bovenkamp (Wijsl), Jansje Dekker (KSU), Kirsten Lammers (SPOU)

Het projectleiderschap wordt vanaf dit schooljaar ingevuld door Janneke Koppelmans (PCOU Willibrord). Deze organisatorische wijziging is direct ook het startpunt van het aanbod vanuit dit werkpakket te herzien. Janneke zal samen met de projectleden zorgvuldig kijken naar de behoefte die er ligt en de manier waarop invulling gegeven kan worden aan deze behoefte.

Er zal in elk geval een inspiratiesessie worden georganiseerd rondom agile werken. Houd onze [website](#) en [LinkedIn](#) in de gaten voor meer informatie.

Dit schooljaar zijn 37 deelnemers aan een vervolgopleiding via een van de incompany-opleidingen via Utrecht Leert en partners.

→ Agenda

Kijk voor een mooi overzicht van de activiteiten van Utrecht Leert regelmatig op

utrechtleert.nl/activiteiten

Op de planning staan het komende halfjaar onder andere:

19 januari: Webevent voor zij-instromers

31 januari: Inspiratiesessie Onderwijsimpuls

1 februari: Open-andere-deuren-dag

7, 8, 9 februari: Studie-driedaagse Heel Holland Leert (VOL)

13 maart: Open-andere-deuren-dag

20 maart: Inspiratiesessie 'Onderwijsassistent van de toekomst'

11 april: Open-andere-deuren-dag

23, 24, 25 mei: Studie-driedaagse Heel Holland Leert

25 mei: Webevent voor zij-instromers

26, 27, 28 september: Studie-driedaagse Heel Holland Leert